

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | X. ROČNÍK | BŘEZEN 2024

**Že chci malovat,
jsem měl jasno
už v mateřské školce**

rozhovor s Pavlem Strnadem
na stranách 8-10

WWW.OCFRYDA.CZ

ZÁBAVA PRO CELOU RODINU

HODY, HODY DOPROVODY

30. - 31. 3. 2024 10 - 16 hod.

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Geiringerové – 26. část

Ferdinand Victor Geiringer začal v Místku působit jako zaměstnanec Aloise Lembergera, který z něj vytvořil svoji prodlouženou místeckou ruku. Netušil tehdy, že tato „ruka“ se bez jeho vědomí začne samostatně hýbat a že jí zůstane pod nehty i něco málo z jeho vlastnictví. Při vyslovení jména Geiringer se pak nejednomu textilnímu dělníkovi v Místku začala v žilách prudce vařit krev a tlak vyskakoval povážlivě vysoko.

► Petr Juřák

Kdo získá Geiringerovu továrnu?

Mínulé vyprávění jsme zakončili v okamžiku, kdy se Ferdinand Geiringer dozvěděl, že místečtí nacisté nabídli jeho podnik Otto Wernerovi. Již dříve jsme si uvedli, že zájemců o firmu bylo od počátku povícero, zálsuk si dělal třeba místecký obchodník s textilním zbožím Hermann Duchek či bývalý úředník České banky Union a vedoucí úřadovny gestapa ve Frýdku Karel Ladek. Když Geiringer přišel 15. března 1939 do továrny, bylo mu úředníkem Leopoldem Schneiderem oznámeno, že komisařem podniku byl jmenován jeden dělník z barvírny. Je otázkou, zda tomu tak fakticky bylo či se Leopold Schneider pouze bál přímo před Geiringerem přiznat barvu, že to je on, kdo má ve skutečnosti podnik řídit. Později to je totiž Schneider, kdo působil ve funkci komisařského vedoucího firmy. V této funkci pak byl potvrzen rozhodnutím úřadu oberlandrata v Moravské Ostravě dne 30. srpna 1939.

Budova na místecké Palackého třídě ozdobená vlajkami s hákovými kříži, 1939.

Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

Na scénu přichází Max Herber

Leopold Schneider ovšem velmi usiloval o to, aby se Geiringerův podnik stal jeho. Za tím účelem se spojil s bilančním expertem firmy Franzem Kolbábekem a Hermanem Duchkem a společně požádali protektorátní úřady o prodej podniku jako židovského majetku. Ty však rozhodly zcela jinak, firmu získal nuceným prodejem továrník Max (Maximilián) Herber. Ten byl majitelem mechanické tkalcovny v Horním Benešově, kupní smlouvu na Geiringerovu továrnu podepsal 22. listopadu 1940, vedení podniku se ujal 1. prosince 1940. Ve firemním rejstříku se v roce 1941 objevil nový název firmy: Franz Herber, Baumvollwarenfabrik, Färberei und Appretur, Swenser – Friedberg (František Herber, továrna bavlněného zboží, barvírna

a úpravna se sídlem ve Sviadnově – Místku). Jen pro upřesnění, Franz (František) Herber byl otcem Maxe, zemřel v roce 1931 a vedení firmy převzal Max. Jméno Franze Herbera ale v názvu firmy zůstalo a bylo použito také v rámci místeckého podniku. Nedošlo ale k fúzi obou firem, fungovaly jak obchodně, tak i provozně zcela samostatně.

Výhodná koupě

V době, kdy Max Herber místecký podnik přejímal, se skládal z tkalcovny, kde byl velký a malý sál, přípravný, úpravny, barvírny, šlichtovny, expedice, strojovny a kotelny, zámečnictví pro opravu strojů a strojních dílců a stolarství sloužícího k výrobě beden na látky. V tkalcovně tehdy bylo 470 mechanických stavů a čtyři stavy se záměnou člunkovou,

v přípravě byly tři anglické soukací stroje, čtyři snovací stroje, jeden snovací stroj na tkaní, dva skací stroje k odsoukání a nasoukání křížem, ve šlichtovně byly dva šlichtovací stroje a pět naváděcích stojanů na šlichtování, v běhidle a úpravně bylo zušlechťovací zařízení, úpravny stroje, sušící a česací stroje a jeden navlhčovací stroj, dále pak byla v podniku konfekční dílna, ve které bylo 24 šicích strojů na konfekci. V této dílně se šily ubrusy, vojenská prostěradla, ručníky, prádlo, pytle atd. Součástí koupě byly také nevýrobní budovy a nemovitosti. Jednalo se o skladiště a kancelářskou budovu, tři přízemní obytné domy pro mistry a dělníky, jednoposchodový obytný dům na Staré cestě v Místku, v němž Geiringerovi bydleli po svém odchodu z Vídně, ovocnou zahradu, pole a louku. ■

INZERCE FMP 2017/02

MYCÍ AREÁL

mycí tunel

- nejlepší myčka v ČR
- mytí textilními mikrovláknny
- neškrábe, šetří lak, obsluha

jednoduchost - kvalita - pohodlí

www.armacarwash.cz
otevřeno denně

ARMA

CAR WASH

S NAŠÍ PÉČÍ AUTO
NEZESTÁRNE...

Nové samoobslužné mycí boxy v areálu Arma Car Wash

Nové budky podpoří hnízdění v městských parcích ve Frýdku-Místku

Instalace třiceti budek pro ptactvo v městských parcích, která byla nedávno dokončena, má podpořit hnízdění malých opeřenců. Tímto způsobem se rozhodla radnice nahradit chybějící přirozené úkryty ptáků v dutinách stromů.

Pracovníci Technických služeb města začali s instalací odolných ptačích budek v městských parcích. Budky jsou vyrobeny ze směsi betonu a dřevěných pilin, díky nimž je zaručena jejich extrémní životnost v délce okolo dvaceti pěti let. Typ vybraných budek zajišťuje dobrou tepelnou izolaci, materiál je paropropustný a dobře kompenzuje prudké změny teplot. Proto nedochází uvnitř ke kondenzaci vlhkosti a následně k hnilobě jako u standardních dřevěných budek.

Přirozených ptačích úkrytů ubývá, protože staré stromy, jejichž dutiny jsou nejpřirozenější

pro hnízdění, bývají káceny nebo upravovány, aby byla zajištěna bezpečnost občanů, a také se tímto způsobem likvidují jejich zdravotní problémy pro ochranu

dalších dřevin. „Pokácené stromy bývají často nahrazovány novou výsadbou, avšak tyto mladé stromy nevyužijí druhy ptáků, které potřebují k rozmnožování hnízdní dutiny. Proto je vyvěšování ptačích budek dobré náhradní řešení, i když ochrana starých doupných stromů bude vždy na prvním místě,“ vysvětlil náměstek primátora Jiří Kajzar.

Na území města přibudou dva typy budek. Budky pro malé ptáky, ve kterých najde zázemí třeba sýkora modřínka, sýkora uhelníček, sýkora parukářka nebo střízlík. Budky mají menší vletový otvor a drobní ptáci tak nejsou vytlačeni v konkurenci ze strany sýkory koňadry a jiných ptáků. Druhý typ je pro větší, jakými jsou např. sýkora koňadra, sýkora lužní, sýkora babka, vrabec domácí, vrabec polní, rehek zahradní, lejsek černohlavý, bělokrký nebo brhlík lesní. ■

Rekonstrukce mostu je u konce

Ředitelství silnic a dálnic, včetně jejího mluvčího Jana Rýdla, pevně věří, že rekonstrukce mostů v místecké Beskydské ulici bude úspěšně dohotovena už na konci března letošního roku. Oprava důležité komunikace byla zahájena v srpnu loňského roku, což pro řidiče přineslo značné komplikace, především při využívání objízdných tras. Původně mělo být dílo hotovo a předáno k užívání už na konci loňského roku, ale kvůli komplikacím se celková rekonstrukce protáhla téměř o čtvrt roku. Původní vozovka byla poničena dlouholetou tranzitní dopravou a stavbaři čekali na dobu, než bude zahájen provoz na dlouho očekávaném obchvatu města. Podle statistiky tudy projíždělo až 20 tisíc aut denně. Nově rekonstruovaný úsek silnice bude předán do správy Moravskoslezského kraje. ■

Uzávěrka inzerce do dubnového čísla je 25. března 2024.
tel.: 608 832 606
e-mail: inzerce@fmpatriot.cz

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ PATRIOT

| Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Vítězslav Sachr
| Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
| Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: MAFRAPRINT, Pavelkova 7, Olomouc
| Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční k.s. | Nevyžádané příspěvky nevracíme
| Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce
| Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Datum vydání: 9. 3. 2024 | Náklad: 26 200 ks
| Foto na titulní straně: Jiří Vítězslav Sachr

Inzerci vám rád zprostředkuje
Jiří Vítězslav Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz, inzerce@fmpatriot.cz

www.fmpatriot.cz

INZERCE FMP 2067/02

- Tepelná čerpadla alpha innotec
- Kotle na dřevo Blaze Harmony
- Instalace podlahového a ústředního topení
- Plynové kondezační kotle Broetje Heizung

www.hrusatop.cz

Tel.: +420 725 980 764, mail: d.hrusecky@email.cz, Místecká 176, 739 21 Paskov

INZERCE FMP 2076/01

plavání
zdarma
nebo se slevou
ve 32 městech
České republiky

213
RBP zdravotní
pojišťovna

www.rbp213.cz ■ 800 213 213

SLOUPEK

Jak (a tak) se dělá propaganda

Televize je pro mě fenomén, který sleduji přes šedesát let. Náš první televizor byl sovětský Rubín s malou, černobílou obrazovkou. V té době se v bytě na „pěťce“ (dnes 5. ZŠ) scházelo několik sportovních nadšenců – někdy pět, někdy šest i více – a sledovali sportovní přenosy. Fandění doprovázelo šilené hulení, takže v miniaturním obýváku nebyl za chvíli vidět ani černobílý televizní obraz. Ten s dýmem splyval a matka potom vyprala záclony.

Televize je pro mne zdroj informací a ze zpravodajství vybírám podle zájmu a času. Měl jsem právě volno a čekal na tiskovku k setkání nejvyšších představitelů V4 v Praze. Čekání bylo dlouhé, a tak ho vyplňovaly tiskové konference různých stran: od Pirátů přes SPD, TOP 09 a další. Ty měly jednotící krojový prvek. Sněmovna se snaží o obnovení tradice z poloviny 19. století, kdy mj. čeští a moravští poslanci se v národních krojích prezentovali při zasedání říšského sněmu. Tomio Okamura bohužel nebyl oděn ani do kimona, ani do bederní roušky zápasníka sumo. Zato jeho propagandistickou řeč už lze povýšit na úroveň bývalého říšského ministra propagandy Josepha Goebbelse. Jak dělat účinnou propagandu podle něho, jsem se učil na fakultě a musím podotknout, že velkým obdivovatelem byl zřejmě i přednášející doc. Nepeřil, jinak kovový komunista. Tak blízko k sobě mělo jejich propagandistické učení! Posudte, kolik společného mají výroky Goebbelse: „Židé musejí opustit Německo, a vlastně celou Evropu. Je to metla lidstva!“ a Gottwalda: „Jezdíme se do Moskvy učit, jak vám zakroutit krkem!“ Nebo „Tato válka začala již v roce 2014 běsněním ukrajinských neonacistů,“ od předsedy Slovenské vlády Roberta Fica a parafráze Okamurova hodnocení imigrační politiky ČR: „Naše republika je největším příjemcem imigrantů v EU.“ Tomio zapomněl při své manipulativní propagandistické řeči sdělit, že se jedná o Ukrajince, a to kvůli válce. Populistická propaganda je jasná a Okamura dokonce několikrát zdůraznil: „Až my budeme ve vládě...“

Jsem potěšen, že televize ani na mě nezapomíná, protože kovář v reklamě „Kozel-Birell“ obdivuje: „Jestli to má nulu, tak je sládek jednička!“

Martin Sládek (29. 2. 2024)

Město uctí památku Františka Vláčila

Frýdecko-místecký dům v Komenského ulici, ve kterém ve 30. letech minulého století bydlel a s rodiči prožil své dětství režisér František Vláčil, ponese na jeho počest pamětní desku. Radnice se tímto způsobem rozhodla uctít stoleté výročí narození tohoto velikána československého filmu Františka Vláčila a ve výroční den 19. února vyhlásila soutěž na její realizaci.

„Rozhodli jsme se jít cestou výtvarné soutěže, protože jde nejen o prosté připomenutí Vláčilova života, ale zároveň chceme dát prostor umění ve veřejném prostoru a obohatit tak město,“ vysvětlila hlavní architektka města Lucie Šidlová.

Na její slova navázal primátor Petr Korč: „Pamětními deskami chceme našim spoluobčanům

připomenout osobnosti, které s námi žily, které přispěly k rozvoji města anebo které Frýdek-Místek ovlivnil, ať už jde o zakladatele textilního průmyslu, stíhacího letce z bitvy o Británii, nebo právě

filmového režiséra Františka Vláčila.“

Vláčil je autorem nejoceňovanějšího a ve své době nejdražšího československého filmu, který byl v novinářské anketě v roce 1994 vyhlášen nejlepším českým filmem všech dob Markéta Lazarová. V roce 1968 byl jmenován zasloužilým umělcem, o dvacet let později národním umělcem. V roce 1994 obdržel ocenění Český lev za celoživotní umělecký přínos českému filmu a na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech v roce 1998 mu byla udělena hlavní cena za mimořádný umělecký přínos světové kinematografii. Zemřel v Praze 27. ledna 1999 ve věku 74 let.

Podmínky veřejné soutěže naleznete na: www.zakazkyfm.cz/contract_display_1930.html. ■

Poplatky uhradte včas

Radnice upozorňuje na splatnost místních poplatků za komunální odpad a za psy v termínu do 31. května 2024. Výše poplatku za systém odpadového hospodářství je 696 Kč za osobu/rok, děti do šesti let jsou od poplatku osvobozeny. Osoby starší 70 let platí poplatek ve výši 348 Kč za rok.

Poplatek ze psů platí držitel psa za psa staršího 3 měsíců. Sazba poplatku za psa poplatníka v bytovém domě je 1 500 Kč za rok (druhý pes 2 250 Kč), v rodinném domě v k. ú. Frýdek a Místek 700 Kč a v k. ú. Panské Nové Dvory, Lískovec, Lysůvky, Chlebovice a Skalice 300 Kč. Poplatek pro osoby starší 65 let je 200 Kč. Všechny podrobnosti včetně osvobození jsou uvedeny

v obecně závazných vyhláškách o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství a o místním poplatku ze psů.

Poplatníkem se stává i vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba. V tomto případě poplatek činí 696 Kč. Osoby, které jsou přihlášeny k pobytu ve Frýdku-Místku a vlastní nemovité věci na území této obce, jsou od poplatku osvobozeny.

Radnice upozorňuje všechny poplatníky místních poplatků, že počátkem roku 2024 byly nedoplatky za rok 2023 vyměřeny prostřednictvím hromadného předpisného seznamu, kterým

jsou zároveň navýšeny o 0,25násobek. Dlužníci, v těchto seznamech uvedeni, mají od zveřejnění seznamu 75 dnů na to, aby nedoplatek včetně jeho navýšení o 0,25násobek uhradili. V případě, že tak neučiní, bude město vymáhat pohledávku formou daňové exekuce. Informace o vyhotovení hromadného předpisného seznamu jsou již zveřejněny na úřední desce i webových stránkách města bez uvedení jmen, protože to zákon neumožňuje. Informace o tom, zda poplatník je uveden v hromadném předpisném seznamu, budou sděleny referenty oddělení místních poplatků a vymáhání pohledávek finančního odboru Magistrátu města Frýdku-Místku. ■

INZERCE FMP 2061/01

**Kominictví
BUMBALA**

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

INZERCE FMP 2065/02

www.auta-lpg.cz

☞ **Montáže LPG**
☞ **Revize LPG-CNG**
☞ **Servis**

776 226 998

Kunčičky u Bašky 66

DISTEP přestavuje bývalý hotel Centrum

Nové kanceláře i bytové jednotky pro občany Frýdku-Místku. To je základní vize, která se začíná realizovat prostřednictvím pracovníků městské společnosti DISTEP. Ti nyní dokončují demontáž v prostorách interiéru, na které při vhodném počasí budou navazovat demontáž vnějších obkladů celé budovy bývalého hotelu Centrum.

Jak obytná, tak administrativně-technická část jsou nyní ve vnitřních prostorách plně vyklizeny od veškerého mobiliáře, inventáře i starých ekologických zátěží, jako jsou sklady chemických látek, nebezpečné odpady a další.

„Stavba bude vevnitř vyčištěna až po obnaženou úroveň některých nosných konstrukcí, souběžně jsou řešena stavební povolení pro jednotlivé části budovy včetně venkovních ploch,“ uvedl předseda představenstva společnosti DISTEP, a.s., Jiří Čuda.

Chátrající hotel Centrum město koupilo v roce 2018.

Původní plány na jeho přestavbu a zřízení ubytování pro seniory včetně možného zbourání objektu a následné výstavby bytů vzaly brzy za své. Frýdek-Místek proto hledal další možné řešení, jeho cílem byla záchrana objektu

a jeho smysluplné využití. Nakonec ho na základě kupní smlouvy získala městská společnost. Část zařízení bude rekonstruována pro provozní potřeby DISTEP, zbývající pro byty a občanskou vybavenost. ■

**FRÝDECKO-MÍSTECKÝ
PATRIOT
distribuuje
Česká distribuční, a. s.**

V případě, že vám nebyl doručen, obraťte se na reklamní oddělení společnosti:

**tel.: 800 888 558 nebo
e-mail: info@distribucni.cz.**

Vždy uveďte kompletní adresu.

INZERCE FMP 2083/01

**Hledáme správce
nemovitosti
v Místku**

Jedná se o částečný pracovní úvazek, vhodné pro aktivního důchodce.

**Požadujeme znalost
údržby, vedení dokladu
a práce s PC.**

**Kontaktujte nás
na tel.: 732 309 472**

INZERCE FMP 2084/01

HAPPY :DAYS

15. 3. — 25. 3. 2024

 CITROËN

NEZMEŠKEJTE AKCI ROKU!

SLEVA NA VŮZ PŘI
FINANCOVÁNÍ PRIVILEGE

ÚVĚR S 0%
ÚROKEM

VÝKUPNÍ
BONUS

10 000 Kč NA ORIGINALNÍ
PŘÍSLUŠENSTVÍ

VÍCE NA CITROEN.CZ

**ADO OSTRAVA, a.s. BESKYDSKÁ 704, FRÝDEK-MÍSTEK, TEL: 730 588 244
ADO OSTRAVA, a.s. HLUČÍNSKÁ 60, OSTRAVA – PŘÍVOZ, TEL: 730 588 253**

Šel jsem s kufříkem do rodného domu, ale tam už bydleli cizí lidé, vzpomínal na svůj návrat Josef Lang

V tomto vyprávění je zaznamenáno pokračování válečné anabáze amatérského malíře a filantropa – frýdeckého Němce Josefa Langa, jehož výtvarnou tvorbu a sté výročí narození připomíná aktuální výstava na frýdeckém zámku. Použité citace pochází z kopie jeho zápisků, které pod názvem *Das Kriegsjahr 1943* věnoval v roce 1977 svému tehdy mladému příteli Václavovi Řehovi. Originál se na dlouhá léta ztratil, ale jsou indicie, že by se opět mohl vrátit do rukou původního majitele. Naplnilo by se tak přání Josefa Langa, který v závěrečných řádcích vyjádřil přání, aby byly uloženy v domácím archivu Václava Řehy k nahlédnutí dalším generacím.

► Jiří Vítězslav Sachr

Cesta na italskou frontu a útěk do zajetí

Během léčby zranění po zásahu dělostřeleckou střepinou do levé nohy, se kterým byl Josef Lang umístěn v polním lazaretu v Migilowie, ho navštívili rodiče. Po zotavení následoval návrat k posádce v Giessenu, kde absolvoval obvyklý výcvik a na řadu konečně přišla i vytoužená dovolená od 25. června do 10. července 1944 doma ve Frýdku. Dva týdny se svými nejbližšími utekly jako voda, a když se Josef vrátil zpět k útvaru, byl spolu s dalšími spolubojovníky vypraven v plné polní osobním vlakem do Vídně a odtud dále v nákladních vagónech do Záhřebu. Z té doby mu utkvěly v paměti propagandistické plakáty s údernou grafikou – Sieg oder bolschewistisches Chaos! (*Vítězství nebo bolševický chaos!* – pozn. autora), které je v kasárnách všude obklopovaly.

Po třech dnech nepřetržitého výcviku obsluhy minometu v malé vesnici kousek od Záhřebu přišel rozkaz k dalšímu přesunu. Po železnici se dopravili přes Alpy do

severní Itálie, odtud pěším pochodem přes řeku Po (Pád) do vesnice Codigoro. Zažili anglické letecké bombardování svých pozic. „Tělo velitele Schwarze bylo zásahem pumy rozmetáno po okolí. Něco strašného!“ vzpomínal Josef Lang na jedné ze stránek svých vzpomínek. Byla to také poslední kapka v jeho odhodlání nasazovat život za Adolfa Hitlera a velkoněmeckou říši. Ve vícenárodnostní skupině – kromě Němců, Českoslováka Josefa Langa také jeden Polák a Francouz, se společně dohodli, že jakmile přestane palba, přejdou frontovou linií a vzdají se. Před ostřelováním se ukrývali ve skalních roklinách, kde přečkali zbytek dne a celou noc. Byli hladoví, rozhodli se schovat do vinného sklepa, ale v něm už pro sebe našli útočiště místní civilisté s dětmi. Ženy je odháněly pryč, nadávaly jim, měly oprávněný strach z jejich přítomnosti. Částečně zmlkly, až když složili všechny své zbraně před vchodem. Druhého dne – 5. září, ráno se husím pochodem s rukama nad hlavou a s bílým ručníkem připevněným na tyči odebrala celá jejich skupina k zákopům Angličanů, kterým se vzdali. „Nastala

Josef Lang na fotografii datované 9. 2. 1942.

prohlídka, později přišel jeden anglický důstojník a pozdravil nás „Grüß Gott!“ Vypověděli jsme mu o naší situaci, že jsme již čtyři dny bez jídla... Odvedli nás dozadu, kde byl asi štáb dalších vyšších důstojníků. Dostali jsme čtyřhranné konzervy hovězího masa a dva balíčky keksů,“ popisuje první chvíle v zajetí Josef Lang.

Přes moře do Alžíru

Hned druhý den po výsledku byli všichni vojáci z Langovy skupiny naloženi na nákladáky a odvezeni do sběrného tábora. Během cesty jim místní obyvatelé – muži, ženy, ale i děti, projevovali svou nenávisť. Hrozili zařátou pěstí, spílali a nadávali jim, házeli po nich kamením... Toto prožíval Josef Lang zcela poprvé.

Zajatce čekal transport v nákladních vagónech po železnici přes Řím do přístavu v Neapoli, odkud je 14. září 1944 převezli lodí přes moře do Alžíru. Po dvou dnech plavby, která Langovi

přinesla utrpení v podobě mořské nemoci, napochodovali do velkého sběrného zajateckého tábora, kde byli němečtí vojáci rozděleni podle národností. Na den sv. Václava 28. září 1944 se v táboře objevil důstojník československé zahraniční armády a každého, kdo se přihlásil jako Českoslovák, podrobně vyslechl a zeptal se, zda nechce dotyčný vstoupit do zahraniční armády. Byl mezi nimi i Josef Lang, ale když po dvou měsících prověrek četli seznam bývalých příslušníků wehrmachtu vybraných do československé jednotky, jeho jméno se na něm neobjevilo.

Blížil se konec roku 1944. Zblížili vojáci byli odděleni od říšských Němců, kteří stále hrdě nosili čepice s říšskou orlicí a hákovým křížem a po večerech zpívali německou hymnu. Langa a další zajatce, kteří se hlásili k jiným národnostem, považovali za zrádce Říše a Hitlera. Házeli na ně kameny, plivali po nich a vyhrožovali

Ve skupině dalších zajatců, Josef Lang stojící druhý zprava. Egypt 1947.

jim pokaždé, když se navzájem mýjeli u plotu, který obě skupiny zajatců odděloval.

Vánoce 1944

Poslední válečné Vánoce prožívali v táboře poklidně. Chladné noci a v dále zasněžené vrcholky pohorí Atlas, vzpomínky na blízké a příbuzné doma. Na Štědrý den se s dalšími zajatci, mezi kterými byla řada vzdělaných lidí se znalostí cizích jazyků – učitelé, hudebníky, výtvarníky a dalšími, sešli ve velkém stanu a společně pětihlasem zpívali *Stille Nacht*. Druhý den sloužil v táboře mši svatou italský kněz, kterému se zajatí vojáci také zpovídali. Měl knížku, ve kterých byly několikajazyčně uvedeny nejčastější hříchy. Poté, co mu každý ukázal prstem na své prohřešky, uděloval rozhřešení a všem požehnal.

První dny roku 1945 a zpráva o konci války

S příchodem nového roku byli němečtí zajatci přidělováni na práce ve skladech britské armády. Výhodou byly pravidelné přídělky jídla a hlavně cigaret, které v táboře nahrazovaly peníze. Nekuřák Josef Lang si jimi platil u svého kolegy Riedla výuku angličtiny – za jednu hodinu deset cigaret. Za cigarety se mu podařilo vyměnit také papír a vodové barvy, aby mohl zase tvořit své obrázky. Kreslil a maloval nejen okolí, ale i své kolegy a ostrahu tábora. Za portrét italského lékaře z tábora vého lazaretu získal neschopenku a vyhnul se tak na chvíli pracovním povinnostem.

Desátého dubna 1945 převzali celý tábor do své správy Francouzi a s tím byl spojen také přesun všech zajatců do Egypta. V přístavu i na palubě lodi *Middle East* se tak opět setkali vedle sebe němečtí internacionálové s říšskými Němci. Josef Lang z nich měl strach, stále mu a jeho kolegům hrozili a nadávali do prašivých psů, kteří zradili Říši. Početně byli v přesile 6:1, ale plavba se nakonec uskutečnila bez incidentů a 16. dubna připluli všichni do egyptského přístavu Port Said, odkud je převezli v nákladních vagónech po železnici do tábora u tzv. *Bitter Sea* (Hořkého moře), kde všechny zastihla 8. května zpráva o kapitulaci Německa a konci války. Bylo veselo, všichni se radovali a táborem zněly hymny zemí zadržovaných zajatců. Byl to také den, kdy museli říšští Němci sundat orlici

Egypt, leden 1947. Zleva vrchní šéfkuchař Karl, uprostřed Josef Lang a vedle něj důstojnický pučflek.

s hákovým křížem ze svých čepic a oděvů...

Zprávy o odsunu Němců z Československa

Radost z konce války vystřídal mezi zajatými vojáky znepokojení. V novinách se v červnu objevily první zprávy o připravovaném odsunu německého obyvatelstva z Československa. Sympatie k prezidentovi Benešovi klesly na nulu. Nejen sudetským Němcům přicházela z domova pošta od příbuzných, ve které psali o svých přípravách na vystěhování do Německa. Nikdo si nebyl jistý budoucností a návratem do svých původních domovů...

Přesun do dalšího tábora

Prvního března 1946 přišlo další přemístění do jiného tábora, kde na všechny čekala těžká práce ve skladech železného šrotu firmy *Basici Engineering Fire Department*. Celkem osm hodin denně na horkém slunci, likvidace vraků tanků, děl a dalších opancéřovaných zbraní – zajištění jejich transportu na loď, které je odvážely přes moře do hutí k dalšímu zpracování. Pokročila znalost angličtiny, kterou získal v táborevých jazykových kurzech, Langovi

nahrála, když mu před Vánocemi nabídl místo číšníka v důstojnické jídelně kuchař Karl. „Ráno příprava snídaně, na stoly talíře, příbory, ubrusy. Servírovaly se ovesné vločky zalité teplým mlékem, jako další smažené vejce nebo vejce vylité do horké vody, k pití čaj nebo káva. Na přesnídávku připravil číšník několik sendvičů se sýrem nebo marmeládou či sardinkami, které na pracoviště důstojníků odnášel anglický kaprál. V poledne byly připraveny misky se zeleninou – mrkví nebo hrachem, v další misce omáčka s masem a brambory. Po obědě se očistily nebo vyměnily ubrusy ze stolů – všechno muselo být v precizním pořádku. Na svačinu připravil číšník mající službu opět chlebičky, ale hlavním chodem byla vždy večeře, kdy se nejdříve podávala polévka. My jsme však dostávali stravu mužstva,“ uvádí ve svých válečných pamětech Josef Lang, který v důstojnické jídelně sloužil do března 1947, kdy byl s kolegy opět přemístěn a jejich místo v jídelně převzali místní Arabové.

Sluhou v rodinách anglických důstojníků

Novou zkušenost sluhy v rodinách anglických důstojníků získal

Josef Lang v dalším táboře, kam byl převezen. V osadě postavené zajatci a vzdálené asi kilometr od tábora bydleli v malých domácích důstojníci se svými rodinami. Práce sluhy byla honorována 25 piastry týdně, začínala chvíli po sedmé hodině, kdy důstojníci s manželkami odcházeli na snídani, a obnášela uklid toalet a koupelny, umytí podlah domu, utření prachu, vypláchnutí sklenice a vyčistily boty. Kolem 13. hodiny se vracel Josef Lang zpět do tábora. O anglických manželkách důstojníků se ve svých pamětech vyjádřil: „Nebyly to žádné krasavice, naopak. Vypadaly staře a hodně kouřily...“

Návrat domů...

„V červenci 1947 přišla zpráva o naší repatriaci. Rozloučil jsem se s rodinou majora Otta a 20. srpna jsme konečně odcestovali z tábora. Přepravili nás motorovým člunem po Suezském průplavu do Port Saidu, odtud lodí přes Gibraltar podél Španělska do Hamburku, kde jsme přistáli 30. srpna. Naše cesta pokračovala vlakem do Münsteru, kde proběhla naše registrace a pracovali jsme zde na demolici jedné továrny. S dalšími Čechoslováky jsme bydleli pohromadě v jednom baráku až do 23. září, kdy jsme obdrželi propouštěcí doklady. Oblečení v *battledressu* a s námořním pytlek jsme mohli vyrazit domů! Přes Plzeň jsme dojeli v nočních hodinách do Prahy. Celá naše skupina se vydala chodbou před čekárnu, kde seděla vícečlenná komise, které jsme se jmenovitě každý představili. Dělal si poznámky, ale jak jsem pochopil, měli už všechno dříve prozkoumané. Podřimovali jsme na chodbě až do rána a ve čtvrtek 25. září jsme šli společně na anglické velvyslanectví, kde nám vyplátili za práci v Egyptě bonus 2 000 Kč ve staré měně! Trochu jsme pochodili po Václavském náměstí a přilehlých ulicích – připadali jsme si mezi civilisty jako znovuzrození a večer se rozjeli do svých domovů. Cestičkou pod frýdeckým zámekem jsem šel s kufříkem do rodného domu, ale tam už bydleli cizí lidé. Zamířil jsem k Drbalům na náměstí, kde byl otec zaměstnán jako závozník, a společně jsme kráčeli do nového bytu u Hesska, kde jsem se shledal s matkou a sestrou. Byl pátek 26. září 1947, má nejdelší dovolená v životě trvala 1 174 dní!“ ■

Pokračování příště.

Že chci malovat, jsem měl jasno už v mateřské školce

Frýdecko-místecký rodák, dlouholetý člen a předseda UVU ČR Arkáda Pavel Strnad, vstoupil do výtvarného života v polovině sedmdesátých let minulého století. Absolvent Katedry výtvarné výchovy Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci nalézá stálou inspiraci pro své obrazy nejen v industriálních námětech, proměnách města a periferie, ale i v prostředí cirkusů, kolotočů a lunaparků, které mu učarovalo. Jak se o něm vyjádřil muzejník Jiří Klučka, Strnadlova tvorba budována s cílevědomým úsilím a poctivým pracovním zaujetím v hledání a ověřování vlastních malířských cest a témat patří k uznávaným tvůrčím hodnotám a svou výpovědí o vztahu člověka k přírodě nabývá význam nejen výtvarný.

► Jiří Vítězslav Sachr

Váš otec Josef pocházel z Trojanovic, živil se jako malíř pokojů, zajímal se o výtvarné umění a vlastnil sbírku obrazů, pohlednic a uměleckých předmětů. Je nějaká spojitost mezi ním, sochařem Janem Kneblem a jeho synovci – malíři Bohuslavem Četynou, Antonínem Strnadlem a spisovatelem Josefem Strnadlem, kteří zde mají v rodném domku památník?

Nemám nijak podrobně zpracován rodokmen naší větve. Vím jen, že se můj první předek, který se zde usadil a hospodařil na svém gruntu, jmenoval Jan a přišel do

této podhorské obce někde od Hranic na Moravě.

Přímý vztah mezi našimi rodinami není, ale Strnadlové se v Trojanovicích a okolí Frenštátu pod Radhoštěm vyskytují poměrně často. Bývalý trojanovický starosta Drahomil Strnad organizuje pravidelné srazy nositelů tohoto příjmení, na kterém se nás v loňském roce sešlo kolem stovky z celé republiky. Vydali jsme i pamětní minci a v našich setkáních chceme pokračovat i v dalších letech.

Tatínek také prý maloval. Byl to on, kdo vás přivedl k malířskému stojanu a paletě barev?

Pavel Strnad ve svém ateliéru.

Foto | Natálie Blažková

Ilustrace k povídce A. P. Čechova Pomluva, pastel, 1978.

Otec výtvarné umění miloval a sbíral. Sám také maloval a tvořil, osobně se znal a stýkal se zdejšími výtvarníky – malířem Jiřím Drozdem, Janem Hrnčárkem, Vlastislavem Holubem i sochařem Karlem Vašutem. Když od malička vyrůstáte v tomto prostředí, není možné, aby se vás nedotklo, nepřítáhlo si vás – bylo vám blízké, formovalo vás. I když mě tatínek všemožně podporoval a vedl k malířství – jezdili jsme spolu do Prahy, kde jsme navštěvovali galerie, výstavy, a já tak měl už v útlém věku možnost seznámit se s tvorbou nejen českých, ale i světových malířských mistrů, tou hlavní osobností, která mě přivedla k vlastní výtvarné tvorbě, byl můj osobitý strýc Filip. Malířský samouk, který nejen rád a krásně maloval, ale také hrával na harmoniku. Dalším z těch, kteří rozvíjeli můj talent, byl učitel na základní škole František Smetana, který mě v hodinách výtvarné výchovy nechával překreslovat reprodukce výtvarných děl, a nesmím zapomenout na akademického sochaře

Karla Vašuta, v jehož ateliéru jsem se v té době učil modelovat a kreslit. Získal jsem u něj všeobecné základy, často mě k sobě zval na nedělní obědy a podporoval mě na mé výtvarné cestě i v době středoškolských studií.

O vaši budoucí profesi bylo tedy rozhodnuto...

Že chci malovat, jsem měl jasno už v mateřské školce. Krátce před maturitou v roce 1970 mi zemřel tatínek. Poté co jsem se nedostal na Akademii výtvarných umění ani na Vysokou školu uměleckoprůmyslovou, jsem zůstal jeden rok v Praze u své tety. Velkým přínosem pro mou budoucí tvorbu byla práce v tiskárně Mír. Seznámil jsem se s tiskařským řemeslem, získal praxi a poznal nové grafické techniky. Inspirovaly mě k vytvoření prvních ilustrací ke knihám. Kromě toho jsem v Praze navštěvoval kurzy malíře Františka Nedvěda.

Zmínil jste ilustrace, které tvoří jednu část vaší tvorby. Podařilo

se vám je někdy realizovat jako knižní doprovod?

Bohužel, v tomto ohledu mi nebylo přáno. Vždy jsem miloval ruskou klasiku 19. století. Tolstého, Dostojevského, Gogola a další autory kritického realismu. Doba, kterou popisovali ve svých dílech, jako by se dodnes v mnohém nezměnila. Zatímco se vrchnost oddávala bujarým večírkům a zábavě, pilo se od rána do rána – burlakům, nevolníkům a sociální spodině zůstala jen bída a těžká práce. Dílo těchto autorů mě fascinovalo, rozhodl jsem se vytvořit sérii ilustrací, které měly být na konci osmdesátých let součástí knižních vydání v ostravském Profilu. Přišel listopad 1989, personální a vydavatelské změny, celý projekt šel k ledu. Škoda, dodnes jsou uloženy v mém šuplíku.

Významnou část tvoří práce s tematikou města, ale i průmyslových objektů, hutí a dolů. Vedle toho také prostředí cirkusu, kolotočů a kouzelnických vystoupení. Čím jsou vám tak zcela odlišné světy blízké?

Na vysoké škole jsme dostali možnost tvořit v Třineckých železárnách. Ta technika, hutní provozy a pece mě fascinovaly a začal jsem je tehdy intenzivně malovat a kreslit. Také průmyslovou a sociální krajinu, městskou periferii. Bez lidí... Ti zůstali jakoby skrytí v pozadí za továrními objekty. Na některých obrazech jsou připomenuti jen rozsvícenými okny v domech. Svou diplomovou práci jsem dělal na téma nádraží. Měl jsem propustku a zcela volně jsem se mohl pohybovat v rozsáhlém olomouckém kolejišti. Miloval jsem staré nádražní zákoutí a budovy, ty červené zdi postavené z režných cihel u cesty ze závorami, které výpravčí mechanicky zvedal a spouštěl... Jako v Čeladné, kam jsem dojížděl za mou budoucí manželkou.

V polovině osmdesátých let byla ve Frenštátě započata důlní výstavba. A opět, stejně jako fotograf dokumentarista, zachycoval jsem i já barvami na plátně tyto industriální proměny mého kraje. Konfrontoval jsem vstup těžké techniky do jinak téměř panenské beskydské přírody.

Protipólem obrazů těžebních věží a těžkého průmyslu jsou moje práce z cirkusového prostředí. Chtěl jsem v nich zachytit radostnou atmosféru představení plných komediantů, akrobatů

a kouzelníků. Skrývají moje vlastní prožitky, je to můj citový návrat do dětství. Inspirací mi byly i grafiky Františka Tichého, četba knížek Františka Kožíka a Eduarda Basse – Největší z Pierotů, Lidé z maringotek a Cirkus Humberto, který byl skvěle zpracován do doby televizního seriálu. Hledám v nich pod povrchem obyčejných každodenních věcí pro mě nepoznané a vzrušující momenty.

Používáte techniku olejové malby, kresby, ale i pastelů a koláže. Ke které z vámi používaných výtvarných technik máte nejblíže a proč?

V pastelech jsem se jakoby už vypsal, v současnosti se vracím zpět k olejům. Krajinu vnímám v impresi. Jako chirurg, který otevře lidské tělo a bezchybně vede léčivý řez. S úctou a pokorou nahlížím dovnitř. Můj poslední obraz má název Něco se děje. Je na něm hlava, ruka a ptáčí hlava... Něco se děje – vědec bádá a hledá v atomech a molekulách cosi krásného a nepoznaného. Já taky. Věda a umění mají společně to dohánění přírody. Sochař Albín Polášek kdysi řekl: „Když vyjdu na kopec, objeví se přede mnou další a další vrcholy. Všechny je zdolávám a snad se té Múze jednou přiblížím a doženu ji.“

Nikdy vás nenapadlo odtud odejít někam jinam?

Ve stínu památného Radhoště jsem už více než padesát let ukotven. Vzhlížím k němu a stále objevuji něco nového. Vnímám jeho monumentálnost a sílu, kterou vyznačuje. Ukročím kousek a už má jiný nádech – modrý, modrozelený, do fialova. Je to nepřetržitá vzrušující hra světla a barev! Vyvolává pokaždé jiné pocity. Každý den si to hlídám. Schovávám se do pohádky, ale před realitou neutíkám. Odeřogávám se a takto to zachycuji. Čekám na impuls. Řeknu si, že budu dělat nějaké skici, ale pak přijdu k plátnu a začnu rovnou malovat, jsem nadšený. Na chvíli odejdu, a když se vrátím, chtěl bych ho vyhodit!

Nedávno jsem připravoval výstavu v Novém Jičíně. Objevil jsem založené obrazy, o kterých jsem si kdysi myslel, že jsou špatné. Neviděl jsem je třicet let a teď jsem je měl před sebou. Líbily se mi. Není to, že čím jsem starší, tím jsem lepší. Je to cesta plná zákrut a nástrah. Může přijít špatné období, nemoci a smrt blízkého.

Kusá kolej, olej na plátně, 1979, soukromá sbírka Jiřího Klucký.

Slezan II, olej, sololit, 1979, soukromá sbírka Jiřího Klucký.

Vzpomínka, ilustrace, pastel, 1989.

Když umřela Hrnčárkovi druhá dcera, nebyl schopen dva roky nic namalovat...

Když jsme u toho, ani vám se ztráta nejbližších nevyhnula. Měl jste to také tak?

Byl to šok! Manželka Marta zemřela v roce 1988. Ztráta blízké osoby vás vždy zasáhne. Poskytovala mi rodinné zázemí, které jsem ani nevnímal nebo je považoval za zcela přirozené. Ze dne na den bylo všechno jinak, vychovával jsem sám své dvě dcery. Starší Bohdaně bylo dvanáct, mladší Vendule devět. Některým věcem jsem se musel učit. A i když se říká, že čas vše zahojí, mám někdy pocit, jako by se některé věci ve spirále vracely znovu a znovu.

Ještě tři týdny mohou zájmeční navštívit vaši společnou výstavu

se Sašou Mosiem ve Frýdlantu nad Ostravicí. Kde všude jste již za ta léta vystavoval a kam se mohou vypravit ti, kteří už to do frýdlantského kulturního domu nestihnou?

Ve Frýdlantu jsou moje věci k vidění opakovaně. Mám to zde rád a rád se sem také po letech vracím. Od první prezentace mé tvorby v roce 1971 už uplynulo více než dvaapadesát let. Z dlouhé řady míst, na kterých jsem samostatně nebo společně s dalšími umělci představil svá díla, bych vyjmenoval třeba Frýdek-Místek, Frenštát pod Radhoštěm, Havířov, Hodonín, Krnov, Nový Jičín, Ostravu, Olomouc, Opavu, Prahu, Příbor, Třinec, Vsetín – ze zahraničních německý Erfurt, italskou Novellaru nebo třeba slovenský Martin. Mé obrazy jsou zastoupeny ve sbírce Českomoravských odborových

V rozhovoru s návštěvníci vernisáže výstavy ve Frýdlantu nad Ostravicí.

Foto | Miroslav Gola

svazů v Praze, Muzea Novojičínka – Muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm a ve sbírkách soukromých sběratelů nejen v České republice, ale i Holandsku, Itálii, Německu, Švýcarsku a USA.

Od 20. června připravuji výstavu v kopřivnickém muzeu Na Fojtství a poté od listopadu v česladenském Památníku Josefa Kaluse. Na všechny příznivce mého díla se co nejsrdčněji těším. ■

Smalt v Pobeskydí

Mladá neziskovka Možnost rozletu se chystá na frýdeckém zámku otevřít brány minulosti a předvést poklady, které nám byly dlouhá léta utajeny v depozitáři a soukromé sbírce.

Ve čtvrtek 14. března se v 17 hodin otevrou brány minulosti na frýdeckém zámku a vernisáží bude zahájena výstava Smalt v Pobeskydí. Návštěvníci budou mít možnost prohlédnout si exponáty různých druhů smaltovaných výrobků, které byly vytvářeny v našem regionu v minulosti, i historické knihy dekorů a dokumenty o smaltérství ze soukromé sbírky Petra Bednáře.

„Je neskutečné, že můžeme představit řemeslo, které nikdo z nás nezná, a společně se ponořit do dávných dob. Smalt je průmyslová technika, která byla využívána na Frýdlantsku, Frýdecku a Těšínsku zhruba dvě stě let, bohužel mezi námi – obzvláště mladými – není příliš známá, což bychom chtěli napravit. V současnosti se z průmyslového využití technický smalt přesunuje do oblasti výtvarného umění, což mu přináší nové impulzy a pomáhá udržovat i tradiční postupy,“ uvádí mluvčí neziskové organizace Možnost rozletu Patrik Kuča.

„Všichni jste srdečně zváni, neboť se nám naskytá jedinečná příležitost seznámit se s kusem naší historie, která je plná pokladů, které čekají, až je opět objevíme!“ dodal ještě Kuča závěrem. ■

První koncert sezony 2024 frýdlantského Kruhu přátel hudby

První z připravovaných osmi koncertů frýdlantského Klubu přátel hudby v roce 2024 bude vystoupení pěveckého sboru Musica Priboriensis a Orchestru Pavla Josefa Vejvanovského v kostele sv. Bartoloměje ve Frýdlantu nad Ostravicí. Proběhne v neděli 24. března od 19. hodiny a navazuje na loňský, velmi úspěšný koncert stejného pěveckého sboru s komorním orchestrem Kopřivnice. Musica Priboriensis je smíšený sbor, tvořený sólovými zpěváky většinou z řad vysokoškolských studentů, který v roce 2019 založila jeho umělecká vedoucí Blanka Hrubá. V současné době se věnuje interpretaci staré hudby a zaměřuje se především na zpracování tzv. Příborského kancionálu, kulturní památky ze 16. století. Při svých vystoupeních spolupracuje s řadou instrumentalistů a instrumentálních těles. Orchester Pavla Josefa Vejvanovského

působí v Novém Jičíně od roku 1971. Pod vedením své umělecké vedoucí Anežky Michákové se zaměřuje především na interpretaci barokní hudby a českého klasicismu. Za dobu své hudební činnosti spolupracoval s řadou profesionálních sólistů.

Z dalších akcí, které letos proběhnou, uvedme koncert kontrabasů, pěvecký recitál, koncert Ivo Kahánka, dechového tria Aper-to, houslový koncert Aleny Čechové Mazgajové, vystoupení dechového kvinteta a na závěr z volného cyklu Mezi žánry koncert Jaroslava Hutky k 35. výročí sametové revoluce.

Abonentní průkazku na sezonu 2024 můžete zakoupit před koncertem, přináší výraznou slevu na akce v průběhu celého roku. Držitelé abonentní průkazky KPH, učitelé a žáci frýdlantské ZUŠ mají vstup zdarma. ■

Sanace zdiva městského hospice

Na druhou polovinu letošního roku je naplánována oprava budovy městského hospice, kdy bude sanováno vlhké zdivo v prvním podzemním podlaží objektu. Tato část je využívána především jako technické zázemí, ale budovu rovněž obývají klienti.

Zapotřebí je rozebrat zpevněné plochy se zámkovou dlažbou, odkopat násyp kolem stěn a jejich případná nová izolace včetně prostupů stěn pro plynovodní, vodo-vodní a elektro přípojku. Projekt počítá s využitím nového systému drenáží a odvodňovacích žlabů, které by měly zabránit dalšímu vlhnutí zdiva. Obvodové zdivo a vnitřní příčky budou dodatečně izolovány chemickou injektáží.

„Samozřejmě musíme nechat odstranit důsledky, tedy zavlhle vnitřní omítky až na zdivo. Aplikujeme hydroizolační stěrky a nové omítky včetně výmalby, v místnostech s obklady budou provedeny nové keramické obklady stěn případně soklů,“ uvedl náměstek Jiří Kajzar. Město chce připravit harmonogram prací tak, aby byl chod zařízení co nejméně omezen. Hospic Frýdek-Místek je v provozu od roku 2010 a je příspěvkovou organizací města. Zajišťuje péči o klienty v terminální fázi onemocnění. Zařízení má osm lůžek pro odlehčovací služby, devět lůžek pro poskytování sociálních služeb a 27 lůžek pro zajištění paliativní péče. ■

Den ozbrojeného odporu proti německým okupantům – 14. březen 1939

Čtrnáctého března roku 1939 probíhal v kasárnách III. praporu 8. pěšího pluku Slezského kurzu polštiny, vedený poručíkem Karlem Martínkem za přítomnosti kapitána Karla Pavlíka. Ubytování zde byli převážně nováčci, kteří narukovali 1. března.

Kolem 18. hodiny byl do stráže u brány kasáren zaveden velitelem stráže svobodníkem Bohuslavem

Příbylou vojín Sagan. Po cestě projížděly motocykly, ale ve tmě nebylo možné rozeznat, zda se nejedná o naše četníky. Po dvaceti minutách už bylo všem jasné, co se děje. Ozbrojení němečtí vojáci se chystali obsadit zdejší posádku. Stráž se stáhla za bránu, pod vedením kapitána Pavlíka začal boj o kasárna. Obránci nakonec kapitulovali a Němci vtrhli do objektu. Na české

straně nedošlo ke ztrátám na životech, počet padlých na německé straně zůstává neznámý.

Přítom se však původně mohlo odehrát všechno jinak – kdyby... Když vzpomínala na jaře roku 2017 Květa Cidlíková na svého tchána – tehdejšího okresního hejtmana Karla Cidlíka, uvedla: „Matička mi ve svém vyprávění říkala, že když nás v 39. roce obsadili Němci, byl

jako okresní hejtman informován o jejich pohybu a měl za úkol zajistit koloně volný průjezd. Nařídil městské stráž, aby odložila zbraně, a stejně tak prý informoval místeckou vojenskou posádku v dnešní ulici Pavlíkova. Do Čajánkových kasáren už ale tato informace nedorazila, a tak byla tato posádka jediná v republice, která se Němcům postavila se zbraní v ruce.“ ■

Školní místnost 8. pěšího pluku slezského v Místku.

5. výročí založení 8. slezského pěšího pluku – dekorování plukovního praporu válečným křížem (1922).

Plukovní prapor 8. pěšího pluku s praporečkem praporčíkem J. Tomečkou.

Demolice části Čajánkových kasáren (1940), v popředí němečtí důstojníci.

Interiér kasáren po zásahu nepřátelské střely, po vpadu německých vojáků (1939).

Bývalá Čajánkova továrna v Místku (1939), kasárna 8. slezského pěšího pluku.

Narukování rekrutů k 8. pěšímu pluku slezskému v Místku.

Fotbaloví hráči 8. pěšího pluku slezského na hřišti ve Frydku.

KINA

Kino Vlast

9. 3., 15:00 **Strašidlo cantervillské**
 9. 3., 17:00 **A máme, co jsme chtěli**
 9. 3., 19:00 **Matka v trapu**
 10. 3., 17:00 **Kung Fu Panda 4**
 10. 3., 19:00 **Bratři**
 11. 3., 17:00 **Oscary – Zóna zájmu**
 11. 3., 19:00 **Oscary – Oppenheimer**
 13. 3., 10:00 **Přišla v noci**
 13. 3., 17:00 **Duna: Část druhá**
 13. 3., 20:00 **Panenky na útěku**
 16. 3., 15:00 **Nerozlučná dvojka**
 17. 3., 19:00 **Sestry z kouřové sauny**
 19. 3., 19:00 **Zimní prázdniny**
 20. 3., 10:00 **Bastard**
 22. 3., 9:30 **Tři loupežníci**
 24. 3., 19:00 **Útěk z Utopie**
 26. 3., 19:00 **Porco Rosso**
 27. 3., 10:00 **Jedeme na teambuilding**
 31. 3., 19:00 **Perfect days**
 6. 4., 17:00 **Expediční kamera**

14. ročník filmového festivalu s dokumenty o cestování, dobrodružství i divoké přírodě. Hostem letošního ročníku bude Marek Balický – Záchranář na cestách. Dále se můžete těšit na nový film Adama Ondry Lezci, film Mirka Haluzu o expedici do Amazonie či snímek o sjezdu Gangy s Vavřincem Hradlčkem.

Další program kina na www.kulturafm.cz

DIVADLA

Nová scéna Vlast

10. 3., 15:00 **O statečném princí Bajajovi**
 Loutkové ztvárnění krásného příběhu o tom, jak mladý princ Jiřík zachraňuje inkognito princeznu Slavěnu před zlověstným drakem. Jak to celé dopadne? Pozná princeznu svého zachránce? Vezme si Jiřík princeznu za manželku a stane se králem, nebo to celé skončí jinak? Uvádí divadlo Šneček.
 12. 3., 19:00 **Hračka**
 Opravdový zločin není to, co se děje, opravdový zločin je, že o něm víme a obrátíme list. Bezbranná osamocená žena v uzavřeném prostoru. Neznámý muž. Stane se jejím novým milencem, láskou nebo vrahem? Napínavá hra o touze někoho ovládat, síle osobnosti i ochotě vyspat se s naším poradcem se řadí k fenomenálním thrillerům, jako je Misery nechce zemřít či Čekej do tmy. Hračka ukazuje lidskou schopnost uvěřit iluzím, stejně tak způsob, jakým se mohou věci nakonec vždy nečekaně obrátit. Uvádí Divadlo Radka Brzobohatého.
 17. 3., 15:00 **Čertův švagr**
 Tento dětský muzikál na motivy Boženy Němcové vás zavede za hlavní hrdinou Petrem. Zlá a vypočítavá macecha vyžene nevlastního syna z domu a všude ho posílají k čertu. Po sedmi letech se vrací na zem, kde poznává dobré i zlé. Uvádí DS Juju Praha.
 24. 3., 15:00 **Pat a Mat**
 Jak jinak se vypořádat s příchodem jara než s úsměvem a legrací. K tomu jsou jako stvořena dobrodružství dvou nerozlučných kamarádů, neúnavných kutilů, a především velikých nešiků Pata a Mata. Uvádí divadelní agentura Křesadlo.
 25. 3., 19:00 **Proslov**
 Pohybový one woman stand-up Anny Polívkové. Slavnostní večer, byla jí udělena cena. Měla by řečnit, říct něco opravdu důležitého, zásadního, olivnit svět, probudit lidstvo. Ale jak? A je to vůbec možné? A máme se o to snažit? Anna Polívková se s humorem a sebeironií utkala se svým věčným dilematem – vyjadřovat se slovy má v popisu práce často, ale nebylo by lepší, kdyby mlčela? Umí to i jinak. Je přeci diplomovaná specialista na pohybové divadlo. Inscenace vznikla v koprodukcii s divadlem La Fabrika. Uvádí Divadlo Bolka Polívky.

3. 4., 19:00 **Příbuzné si nevybíráme**

Komedie s brilantními dialogy a překvapivými zvraty odehrávající se během jediného večera. Na večeri pořádané jako oslavu otevření nové vily se sejdou tři bratři i se svými manželkami, které však k sobě příliš lásku nechovají. Příchod vyzývavé sekretářky přinese do příbuzenských vztahů překvapivá odhalení... Uvádí Agentura Harlekýn.

Divadelní klub D.N.A.

14. 3., 19:00 **Smím prosit, Dodo?**

Situáční komedie v podání divadelního souboru D.N.A.

23. 3., 19:00 **Jak je důležité mít Filipa**

Anglicko-český divadelní spolek ŠPERK uvede komedii s tlumočením do češtiny.

28. 3., 19:00 **Chci ho tam!**

Úspěšná komedie v podání divadelního souboru D.N.A.

Čtyřlístek divadlo na Slezské

16. 3., 15:00 **Květuška a ježibaba**

Činoherní pohádka s písničkami. Podarí se Květušce s pomocí víly a lesního skřítkla přelstít ježibabu s baziliškem a dostat se z neobdobné služby zpět domů? Hraje DS KuKo FM.

23. 3., 19:00 **Tramvaj do stanice Trondheim**

Severské surové krimi v jedinečném podání ING Kolektivu Frýdek-Místek.

29. 3., 18:00 **Spiritus Splynutí**

Akce doprovázející měsíční vydání časopisu Spiritus, kde se setkávají umělci, neumělci, básníci, hudebníci, ilustrátoři, fotografové, kolemdoucí a další. Vždy s hudebním programem, výstavou, prodejem časopisu.

Program bude upřesněn na www.divadlocytrilistek.cz.

KONCERTY

Národní dům, Místek

15. 3., 19:00 **David Koller tour**

David Koller přijede představit písně z nové desky XXIII.

4. 4., 19:00 **Prague Cello Quartet**

Prague Cello Quartet je soubor čtyř výjimečných muzikantů hrajících v originální úpravě nejznámější muzikálové melodie (Jesus Christ Superstar, Bídnicí, Fantom opery), filmové hity (Moulin Rouge, Piráti z Karibiku), populární skladby (Queen, Coldplay, Metallica) a samozřejmě i klasickou hudbu. Výběr je více než široký a koncert navíc doplňují i vtipné a edukační scénky.

Hudební klub Stoun

8. 3., 21:00 **Cocotte Minute**9. 3., 21:00 **Zrní**

Přirozená poetika textů, autentický skladatelský přístup a všudypřítomná lehkost bytí, to je Zrní!

16. 3., 21:00 **Dollar Prync**

Český rap s autentickými a surovými texty.

22. 3., 21:00 **NOISE w/ Akira**23. 3., 21:00 **Hity ze záhrobí 18 plus**29. 3., 21:00 **Velikonoční hity speciál 18 plus**13. 4., 21:00 **Mňága a Žďorp**

Lidový dům, Místek

22. 3., 19:00 **Kristýna Šebková**

Koncert v podání brněnské zpěvačky s nezaměnitelným silným hlasem. Zazní největší hity českých, ale také zahraničních hvězd, kterými byly a jsou Edith Piaf, Hana Hegerová, Barbra Streisand, Lara Fabian, Judita Čeřovská, Marta Kubišová, nezapomenutelné skupiny ABBA a samozřejmě také britské ADELE, jejíž je Kristýna interpretkou, jako jediného českého revivalu. Jako host vystoupí zpěvačka a absolventka JAMU Zuzana Štefaníková a Karolína Polášková – šestinásobná mistryně ČR a mistryně světa pro rok 2022 v baletu.

Kostel sv. Bartoloměje, Frýdlant n. O.

24. 3., 19:00 **Musica Priboriensis a Orchester P. J. Vejvanovského**

Musica Priboriensis je smíšený sbor, tvořený sólovými zpěváky, většinou vysokoškolskými studenty, který vede dr. Blanka Hrubá. Věnuje se interpretaci staré hudby. Orchester P. J. Vejvanovského působí v Novém Jičíně od r. 1971, vede ho Anežka Michálková. Program: P. J. Vejvanovský: Missa Salvatoris, H. I. F. Biber: Mensa sonora, Příborský kancionál: velikonoční repertoár.

VÝSTAVY

Muzeum Beskyd

do 10. 3. **Josef Lang a Jaromír Fajkus**

V roce 2024 si Muzeum Beskyd připomíná 100 let od svého vzniku. Významnou část jeho výtvarných sbírek tvoří práce dvou místních výtvarníků – Josefa Langa a Jaromíra Fajkuse, u kterých uplyne také rovných 100 let od jejich narození. Jejich tvorbu nabídnou dvě spojené výstavy.

do 10. 3. **Čundrování se dřevem**

Doprovodná výstava v rámci expozice Beskydy – příroda a lidé zaměřena na plavení dřeva, zaniklé těžební a zpracovatelské areály a výrobní objekty v oblasti Moravskoslezských Beskyd, které v minulosti využívaly kinetickou vodní energii.

od 14. 3. **Smalt v Pobeskydí**

Výstava představuje princip smaltování, historii smaltérství ve Frýdlantě nad Ostravicí, produkci výrobků do domácností, ale i pohled na smalt jako výtvarnou techniku ve výstavě, vzniklé díky Dilné uměleckého smaltu Frýdek-Místek. Vernisáž výstavy proběhne ve čtvrtek 14. března v 17.00 hodin.

od 19. 3. **Vodní plošnice**

Doprovodná výstava v rámci expozice Beskydy – příroda a lidé přináší spoustu zajímavostí z říše vodních ploščic. Dozvíte se informace nejen o vodních ploščicích, na které můžete narazit kolem rybníků a řek. V „živém koutku“ můžete vidět i několik zástupců našich vodních ploščic na živo. Komentovaná prohlídka s autorem výstavy RNDr. Pietrem Jeziorskim, Ph.D., se uskuteční v pátek 22. března od 15.00 do 16.00 hodin, sraz u pokladny zámku.

od 21. 3. **Amatér života – Petr Bednář**

Cesta obrazy, smalty a člověčí fantazii Petra Bednáře – výstava nestora uměleckého smaltu v Pobeskydí – výstava, která nepřiblíží pouze jeho výtvarné (a básnické) dílo, ale také jeho osobu, člověka vnímajícího, tvořícího a přemýšlejšího. Vernisáž výstavy proběhne ve čtvrtek 21. března v 17.00 hodin.

do 31. 3. **Josef Lang – obrázky**

Doprovodná výstava v rámci expozice Beskydy – příroda a lidé prezentuje akvarely a pastely malíře Josefa Langa.

Kulturní centrum Frýdlant n. O.

do 28. 3. **Alexander Mosio – Výprodej myšlenek**

Výstava obrazů frýdecko-místeckého výtvarníka Saši Mosia.

do 28. 3. **Pavel Strnadel – Ohlédnutí**

Výstava obrazů frýdecko-místeckého rodáka, dnes žijícího a tvořícího ve Frenštátu pod Radhoštěm.

Knihovna Frýdek

do 2. 4. **Tajemství studijní knihovny – frýdecko-místečtí knihtiskaři**

Knihovna Místek

do 2. 4. **Art Collegium fotoklub**

Kino Vlast

od 15. 3. **Frýdecko-místecké koncerty a festivaly**

Společná výstava plakátů z vybraných frýdecko-místeckých koncertů a festivalů. Autoři: Lukáš Horký, Oldřich „Golda“ Neumann, Boris Milniček, Lukáš „Popik“ Popelář a Ondřej Muroň.

OSTATNÍ

Lidový dům, Místek

9. 3., 13:00 **Ledviny, únava a lymfa**

Přednáška MUDr. Zbyňka Mlčocha a Mgr. Zuzany Švédové, DiS., na téma jak se zbavit únavy, doplnit energii, posílit ledviny a lymfatický systém pomocí bylin a stravy.

Národní dům, Místek

11. 3., 19:00 **Zbigniew Czendlik a Martina Viktorie Kopecká – V rytmu tance**

Zbigniew Jan Czendlik je římskokatolický kněz polské národnosti působící v České republice a od roku 1992 děkan lanškrounský. Martina Viktorie Kopecká, farářka Církve československé husitské, od roku 2021 vyslankyně dobré vůle, psychoterapeutka a krizová interventka. Ona o sobě tvrdí, že je spíše introvertka, zatímco on se charakterizuje jako rozkošný rebel. On ve výře vychováván, ona si k ní našla cestu v dospělosti. Oba šli za hlasem svého srdce a stali se duchovními. Ona se již dvakrát osobně setkala s papežem, on po tom stále jen touží. Ona si nejvíc odpočine v galerii na výstavě, zatímco on sledováním sportovních přenosů.

Přestože ona se stala finalistkou pořadu Stardance a on o sobě tvrdí, že na tanec nemá talent, pojí je společný pohled na svět v minulosti, že život by měl být tancem, že se odehrává v rozličných rytmech a že protančit život je lepší než jím jen tak prolínout.

Muzeum Beskyd, komentované prohlídky a přednášky

13. 3., 16:00 **Vzpomínky na Afriku**

Výběr nejlepších snímků PaedDr. Jiřího Tronečka z cest po východní Africe. Podíváme se do národních parků za divokými zvířaty Tanzanie, Keni a Zambie, nahlédneme do života lidí ve městech i na venkově, navštívíme i poslední kmeny přírodních lidí – Masajů a Křováků.

15. 3., 16:30 **Kapři na suchu bez koalky**

Ani našemu kraji se v minulosti nevyhnula neřest opilství. Žádný kup, prodej, natož křesť děcka v kostele nebyly uzavřeny bez koalky. Dokonce i školní děti pily koalku. Boj proti alkoholu jako jeden z prvních započal farář Jan Tagliaferro, který v roce 1902 založil protialkoholický spolek na Tešínsku. Přednáška o historii konzumace alkoholu v Pobeskydí.

22. 3., 16:30 **Zmizelý duch místeckých hospod a hospůdek**

Před sto lety bylo v Místku 24 hostinců a řada dalších vznikla v dalších letech. Vycházka přiblíží historii místeckých hostinců a restauračních podniků. Účastníci prohlídky se například dozví, kde stávala Altmannova ha-renda, hospoda Bykovna, Kikka, líkérka Herrmann Löw, hotel Blatan, hotel Johann Hrachowetz, restaurace Rudolf Chwostek, Vránův hostinec a další. Sraz před budovou krytého bazénu v Místku.

28. 3., 16:30 **Pojďte s námi na Zelený čtvrtěk**

Na vycházce budou připomenuty staré velikonoční zvyky a obyčaje z Frýdku-Místku. Společně s lektorem Mgr. Jaromírem Poláškem se projdete kolem farního kostela sv. Jana Křtitele. Dozvíte se, jak probíhalo honění Jidáše, jak chutnají jíadášy, kde a kdy se otevírou velikonoční poklady, o křížové cestě a Římské kapli u mariánského chrámu. Sraz u kašny na Zámeckém náměstí ve Frýdku.

Muzeum Beskyd

24. 3., 9:00 **Velikonoční jarmark na frýdeckém zámku**

Přijďte si užít velikonoční veselí na frýdecký zámek. Můžete se těšit na jarmareční prodej tradičních výrobků kraje, malování kraslic či pletení pomlázek. V rytišském sále se můžete těšit na vystoupení kapely The Brick z Gymnázia Cihelny Frýdek-Místek. Pro návštěvníky jarmarku budou již tradičně otevřeny aktuální výstavy a stálé expozice Frýdek a Místek, Frýdek – Mariánské poutní místo.

31. 3., 13:00 **Velikonoční neděle**

Muzeum Beskyd bude pro návštěvníky otevřeno i o Velikonoční neděli v čase od 13.00 do 17.00 hodin. Po celou dobu se můžete těšit na naše stálé expozice, velikonočně vyzdobenou kapli sv. Barbory a výstavy Smalt v Pobeskydí a Amatér života. Cesta obrazy, smalty a člověčí fantazii Petra

Bednáře. V 15.00 hodin vystoupí sbor AVIS IGNEUS (vstupenka na libovolnou výstavu se v tento den stane vstupenkou na vystoupení).

Faunapark, Frýdek

16. 3., 9:00 **Boj o Czajankova kasárna 1939 / 2024**

Expozice a komentované ukázky vojenské techniky a materiálu, dobový vojenský tábor, výstava Frýdek a Místek za nacistické okupace, doprovodný program. Ve 13:00 rekonstrukce boje o Czajankova kasárna.

Národní dům, Místek

26. 3., 18:30 **Host Libora Magdoné – historik Martin Franc**

Další z besed se zajímavými osobnostmi. Tentokrát se představí doc. PhDr. Martin Franc, Ph.D., historik, odborník na všední život a vývoj gastronomie ve 20. století.

Knihovna Místek

13. 3., 17:30 **Hildegarda z Bingenu**

V dalším pořadu z cyklu Křídla – večery nejen o knihách zazní texty, citace a myšlenky, které prolou skladby abatyše Hildegardy – mystičky a vizionářky přezdívané Sibyla Rýnská. Účinkují Olga Szymanská, Jana Klečková a Pavel Buchta.

14. 3., 17:00 **Mykény**

Přednáška PhDr. Věry Strakošová o umění z cyklu Starověké kultury v Evropě. Mykénská civilizace řeckých Achájů se šířila po řecké pevnině a zasáhla i Krétu. Převzala dědictví krétské kultury a přizpůsobila je svému vkusu. Předjímá do jisté míry tajemství kolem Etrusků – další civilizace raného Řecka. Dochované pohřební komory, nádherná keramika, sarkofágy, kovové předměty a další artefakty jsou dodnes nejen pro dnešní umělce velkou inspirací.

18. 3., 17:00 **Prevence sluchových ztrát a problematika kompenzačních pomůcek**

Sluchová ztráta se může týkat nás všech. Jak se jí úspěšně vyhnout a jak ji kompenzovat? Pokračování cyklu Zákoutí světa Neslyšících ve spolupráci s VIA osob se smyslovým postižením, z. s.

19. 3., 18:00 **Afrika s tuktukem – Tomík na cestách**

Bláznivý příběh plný neuvěřitelných zážitků, které Tomáše Vejmolu a jeho partáka a zároveň kameramana Davida na cestě Afrikou potkaly. Jak se řídit tuktuk v Africe? Jak žijí dnešní domorodé kmeny? Co vše se tam jí? A co malárie? Mnoho historek doprovázené krásnými, nejen dronovými záběry.

20. 3., 16:30 **Honem dubánci**

Hravý workshop s Klárou Smolíkovou. Program pro rodiny s dětmi. Rezervace na tel.: 558 113 493 nebo na info@mkmístek.cz.

21. 3., 8:30 **Brain&Breakfast – Každý problém má řešení**

Přímý přenos ranní online přednášky Daniela Prokopa z pražského Magen-ta Experience Centre.

22. 3., 17:30 **Noc s Andersenem**

Program pro děti s přenocováním v knihovně. Nutná rezervace předem.

25. 3., 17:00 **Amedeo Modigliani**

Umělec s jedinečným uměleckým stylem a tragickým osudem. Malíř a sochař, kterému bylo dáno tvořit jen krátce, ale přesto patří mezi nejvýraznější představitele moderního umění. Autor portrétů a ženských aktů, v nichž osobitým způsobem syntetizoval svou inspiraci antickým a africkým uměním, renesancí a kubismem. Přednáška Mgr. Martina Mikoláška.

Knihovna Frýdek

18. 3., 17:30 **Michal Růžička**

Literárně-hudební večer v rámci nového projektu ProudART, který dává prostor umění v knihovně. Představí se vysokoškolský pedagog, psycho-terapeut a básník. Dobrodruh cestující po vnějších i vnitřních světech, autor se specifickou formou vyjadřování a autentického psaní. Během autorského čtení uvede první prózu Svätý týden. Hudební doprovod Michal Schmalz.

26. 3., 16:00 **Velikonoce v knihovně**

V oddělení beletrie na vás čeká velikonoční jarmark a zdobení vajček,

v dětském výtvarná velikonoční dílna. V průběhu akce zazpívá folklorní soubor Gruník z Ostravice.

Palouk před bývalou Záložnou, Místek

27. 3., 16:00 **První jarní sázení**

Před námi je jarní sázení a zahrádka se rozrostle o první vertikální záhon, který bude možná i na kolečkách. Přijďte přiložit ruku k dílu nebo jenom tak posedět a dovědět se, co se letos na Palouku všechno chystá.

Náměstí Svobody, Místek

28.–30. 3. **Velikonoční městečko**

Program na pódiu pro děti i dospělé, trhy s řemeslnými výrobky a ochutnávku místní gastronomie, živá zvířátka a dílničky pro děti. Vychutnejte si letošní Velikonoční městečko a tradice spojené nejen s oslavou jara!

28. 3., 14:30 **Pěvecký sbor Radost – Jaro, jaro, jaro už je tu!**

28. 3., 15:30 **Lesotéka pro děti**

28. 3., 17:00 **Nerez & Lucia**

28. 3., 10:00 **Cimbálová muzika Fojt**

28. 3., 11:00 **Cimbálová muzika Fojt**

28. 3., 12:00 **Zpívané Pašije**

28. 3., 14:30 **Mechulaláci – Vesele a další lesní strašidla**

28. 3., 15:30 **Žamboši**

28. 3., 17:00 **David Vysloužil & Acoustic Irish**

28. 3., 19:00 **Křížová cesta**

Program připravený římskokatolickou farností v kostele sv. Jana a Pavla. Následně půjde průvod městem do Frýdku ke kostelu sv. Jana Křtitele.

30. 3., 10:00 **DFS Ostravička – Rok na dědině**

30. 3., 11:00 **Divadlo pod Kloboukem – Veselé Velikvonoce!**

30. 3., 14:30 **Divadlo pod Kloboukem – Jak si včelky medily**

30. 3., 15:30 **Veselá Bída**

30. 3., 17:00 **Fleret**

Muzeum Beskyd, Langův dům

Botanická poradna

V botanické poradně vám pomohou s určením planě rostoucích rostlin. Dotazy a fotografie můžete zaslat na e-mail, případně domluvit návštěvu, pokud máte rostliny nasbírané. Otevřeno po předchozí domluvě, kontakt: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 731 102 532.

Bryologická poradna

Tradiční poradna pro určení vámi přinesených mechorostů. Otevřeno každé pondělí v době 9:00–12:00 hod. a 14:00–18:00 hod. V případě potřeby si lze domluvit určení mechorostů i v jiný všední den po dohodě s bryologem. Kontakt: jana.tkacikova@muzeumbeskyd.com, popř. na čísle 731 102 532.

Entomologická poradna

V poradně vám pomůžeme s určením nejen hmyzu, ale případně i jiné skupiny bezobratlých. Hmyz k determinaci lze přinést živý nebo mrtvý. Některé druhy bezobratlých lze určit také na základě fotografie, kterou můžete poslat na níže uvedený e-mailový kontakt. Otevřeno po předchozí domluvě, kontakt: petr.jeziorski@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 558 628 001, kl. 42.

Zoologická poradna

Zoologická poradna je zájemcům k dispozici nepřetržitě po celý rok. Schůzku prosíme domluvit předem, případně pro urychlení je možné poslat fotografie na níže uvedený e-mail. Kontakt: katerina.janova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 558 628 001, kl. 41.

Muzeum Beskyd, Studijní knihovna

Knihovna nabízí všem zájemcům o odbornou a regionální literaturu více než 38 000 svazků a také několik druhů přírodovědných a společenských vědeckých časopisů. Knihovní fond zahrnuje především naučnou literaturu se vztahem k regionu Frýdecko-Místecka, popř. severní Moravy a Slezska. Naše knihovna je specializovanou knihovnou a knihy si zde můžete zapůjčit pouze prezenčně. Vstup z prvního nádvoří frýdeckého zámku. Otevřeno: pondělí, čtvrtek: 9:00–12:00, 13:00–17:00, pátek: 9:00–12:00.

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► Kateřina Janásová

Ulice Brožíkova

Václavu Brožíkovi – vysoce talentovanému, pilnému a obdivovanému malíři tzv. Generace Národního divadla – bylo dopřáno jen padesát let života, z toho čtvrtstoletí prožil ve Francii, hlavně v Paříži. Narodil se v březnu roku 1851 v Třemošné (nedaleko Plzně) do početné chudé rodiny soustružníka kovů. Ještě v dětském věku se s rodiči a sourozenci

Školní obraz Jan Hus před koncilem kostnickým (vlevo). Pohlednice s motivem Václava Brožíka: Pasačka husí.

přestěhoval do Prahy. Zde se vyučil malířem porcelánu. Díky mecenáši mohl studovat na zdejší Akademii výtvarného umění. Na konci 70. let 19. století stačil otevřít svůj malířský ateliér a zanedlouho odešel do Paříže, kde po zbytek života pracoval a žil se svou ženou a dvěma dětmi. Věnoval se velkým historickým plátnům: jistě se mnohým z nás vybaví, třeba

jen školní obraz Mistr Jan Hus před kostnickým koncilem nebo Jan Amos Komenský v pracovně v Amsterdamu. Přestože byl dokonalým portrétistou, věnoval se i krajinomalbě. Působil jako profesor nejen na české, ale i francouzské akademii. Byl povýšen do šlechtického stavu, stal se držitelem francouzského Řádu čestné legie i rakouského Řádu Františka

Josefa. Jeho monumentální díla zdobí Národní divadlo, Národní muzeum, reprezentační síň Staroměstské radnice, jsou součástí sbírek Pražského hradu. Václav Brožík zemřel 15. dubna 1901 v Paříži a je pochován na Montmartru.

Brožíkova ulice je tichou ulicí s několika rodinnými domy v Místku na sídlišti Kolaříkovo. ■

INZERCE FMP 2060/02

SBĚRNÉ DVORY

S.r.o.

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPIR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno	tel.: 558 434 321, 723 188 472
Ostravská 103, Sviadnov	tel.: 558 655 075, 602 510 018
	fax.: 558 655 607
J. Matěje 515, Brušperk	tel.: 558 666 441, 606 476 330
Okružní ulice, Frýdlant n. O.	tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

INZERCE FMP 2074/01

PRIOR

PRIOR FRÝDEK MÍSTEK
Frýdlantská 150
FRÝDEK MÍSTEK

-20%

na VŠECHNO*

18. březen 2024

pro držitele
Slevové karty PRIOR

Získejte kartu ještě dnes za nákup nad 500 Kč.

Vybrat můžete ze sortimentů:

DOMÁCÍ POTŘEBY, ŠKOLNÍ A KANCELÁŘSKÉ POTŘEBY,
BYTOVÉ DEKORACE A SUVENÝRY,
ODĚVNÍ A BYTOVÉ LÁTKY, BYTOVÝ TEXTIL,
TEXTILNÍ GALANTERIE, OBUV A KOŽENÁ GALANTERIE

* Sleva neplatí na zboží v akci a ve slevě.

NA VEŠKERÉ
ZÁCLONY
A VOÁLY

30%

SLEVA

www.prior.cz

12. 3. - 13. 4. 2024

Více vzorů najdete
nyní na www.prior.cz

POMŮCKA: CINABARIT, ĚL. MOAL OENO	ODVĚTVI	POKRŤENÍ MN. Č.	ZÁPOR	OZNAČENÍ ZKR.		COŽE	INICIÁLY HERCE VYSKOČILA	ZESÍLENÝ ZÁPOR	JAKO ANGLICKY	INICIÁLY SPISOVATE- LE LEWISE	CITOSLOVCE BOLESTI	INICIÁLY PREZI- DENTA NIXONA	SLOVENSKÉ CHLAPEČKÉ JMENO	TUDÍŽ		TYKAJÍCÍ SE TVARU	DRUH SOVY	A TAK DÁLE ZKR.
PRŮZOR VE ZDI					RUMĚLKA											TĚLOVÝCH. ASOCIACE ZKR.		
					TMAVÉ ČÁSTI DŇU													
1. DÍL TAJENKY																SKUČET		
																OVLIVŇOVAT ÚPLATKEM		
OBRNĚNÝ TRANSPOR- TÉR ZKR.				UZLÍK V TKANINĚ PLÁTĚNÉ OBYDLÍ								JMENO SPISOVATE- LE BASSE						
CHARAKTE- RISTICKÁ VLASTNOST					CHEM. ZN. VÁPNIKU							EURO- ASJUSKÝ OSTROVNÍ STÁT					TATRANSKÝ NÁRODNÍ PARK ZKR.	MALÁ USTA
	MINISTER. PRÁCE A SOCIALNÍCH VĚCÍ ZKR.	FINTA ATOL. NÍZKÝCH OSTROVŮ											JEDEN ZE SMYSLŮ	LUMP	PODNOŠY			
SOCHY VELI- KONČIŇHO OSTROVA						ROZLEHLÉ POLE	INICIÁLY SPISOV. KRÁSNŮ- HORSKÉ							POSTÁVAT				
														VOZKOVO CITOSLOVCE				
MÁŠLE								ZNAČKA REGISTRO- VANÉ TUNY	SLOVENSKÁ POLNÍ MÍRA	CHEM. ZN. TANTALU	KOMERČNÍ BANKA ZKR.	TLESKÁNÍ OSLOVENÍ BOHA						
CHEM. ZN. CÍNU			2. DÍL TAJENKY															JESTLI SLOVENSKY
SLOVENSKÁ PŘED- LOŽKA VE				INICIÁLY SPISOVA- TELE NEFFA				POTÍŽ HOVOR.					MÍSTO K DRŽENÍ				MPZ PARAGUAYE	

FRÝDECKO-MÍSTECKÝ
PATRIOT

10. rok s vámi

inzerce: 608 832 606
e-mail: inzerce@fmpatriot.cz

www.ocfryda.cz

FRÝDA
OBCHODNÍ CENTRUM

Tajenku křížovky se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování) zasílejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 25. března 2024.** Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Trojice vylosovaných luštitelů se může těšit na svou výhru. Poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Petr Bocek, Marie Pezlarová z Frýdku-Místku a Jana Pecka ze Sviadnova.** Ceny výhercům doručíme.

INZERCE FMP 2080/01

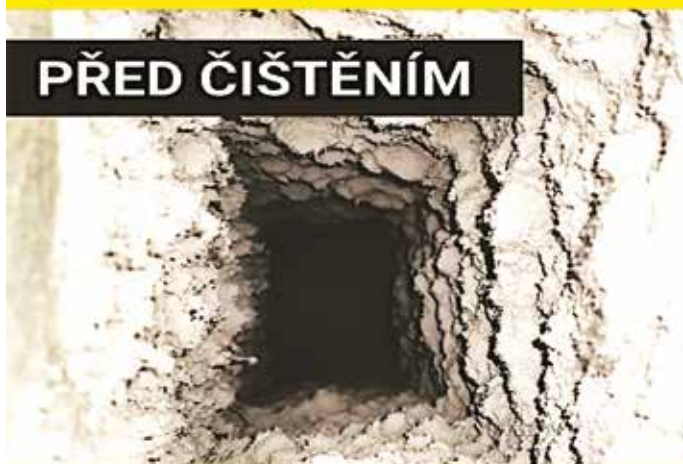

CÍTÍTE, CO VAŘÍ SOUSED? VÍTE, CO DÝCHÁTE?

ventilace v paneláku

PŘED ČIŠTĚNÍM

PO ČIŠTĚNÍ

bakterie, plísně,
alergeny,
karcinogeny

kontrola kamerou
ZDARMA
do konce června 2024

www.plicedomu.cz
+420 730 520 360
info@plicedomu.cz

CHACHAROVA HASIČÁRNA FRÝDEK-MÍSTEK

ul. Novodvorská 667 (bývalá Sokolovna), Tel.: 777 240 637

Jedna ze 16 restaurací v síti

hasicarnapubs.cz

 Chacharova Hasičárna Frýdek-Místek

- Tankové pivo
- Obědové menu 11:00 - 14:00 hodin
- Chutná a pestrá kuchyně – ala carte
- Rauty, oslavy, firemní večírky – až pro 80 osob
- Venkovní posezení s obsluhou
- Výhodná poloha, v blízkosti park s dětským hřištěm.

Pro rozvoz jídel a obědového menu objednávejte na:

 773 141 411

PROVOZNÍ DOBA: NE - ČT 11.00 - 22.00
PÁ - SO 11.00 - 23.00

www.CHACHAR.cz

Chcete být součástí týmu? Více info na e-mailu: hasfm@seznam.cz